

Green Key

Miljömärkning för
logianläggningar och restaurang

Lokala kriterier för Åland

RESTAURANG/KAFÈ

2016-2020

Välkommen!

Green Key är en miljömärkning som kan tilldelas restauranger, kaféer, logi- och besöksanläggningar. Green Key startade i Danmark 1994 och är en del av miljöutbildningsparaplyet Foundation for Environmental Education. På Åland administrerar Ålands Natur & Miljö, Visit Åland och Ålands Näringsliv miljömärkningen.

Så här ansöker du

För att bli belönad med Green Key måste ett antal krav uppfyllas. Kraven är utformade som kriterier och dessa indelas i två kategorier; obligatoriska och *poängkriterier (P)*. De obligatoriska kriterierna ska vara uppfyllda när den första ansökan för certifiering lämnas in. För varje år som går ska anläggningen sedan uppfylla alla obligatoriska kriterier och ett visst antal poängkriterier.

År	Antal poängkriterier	Antal poängkriterier uppfyllda
1	2 kriterium	
2	5 kriterier	
3	7 kriterier	
4	10 kriterier	
5	13 kriterier	
6	16 kriterier	
7 +	19 kriterier	

Kontaktuppgifter till Green Key Åland

Kontaktperson: Emma Lundberg

Post- och besöksadress: Ålands Natur och Miljö, Simonsgränd, 22100 Mariehamn

Telefon: 0457 344 9901

Webbplats: <http://www.natur.ax/green-key-0>

E-post: emma@natur.ax

Kontaktuppgifter

Restaurangens/kaféets namn	
Adress	
Postnummer	
Postort	
Telefon	
Webbadress	
E-post	
Namn, miljöansvarig	
Telefon, miljöansvarig	
E-post, miljöansvarig	
Namn, verksamhetsansvarig	
Telefon, verksamhetsansvarig	
E-post, verksamhetsansvarig	
Kort beskrivning av restaurangen/ kaféet (som presenteras på Green Keys hemsida)	
Kort beskrivning av restaurangen/ kaféet på engelska (som presenteras på Green Keys internationella hemsida)	
Antal besökare/år (uppskattat)	
Fastighetsägare (om annan än sökande)	
Antal anställda	

1.	MILJÖLEDNING		Ej relevant, orsak	Beskrivning
OBLIGATORISKA KRITERIER				
1.1	Restaurangen följer de internationella, nationella och lokala lagarna som rör restaurangens verksamhet. Restaurangen har kunskap om och håller sig uppdaterad kring lagarna om miljö, hälsa, säkerhet, arbetsförhållanden, tillgänglighet och kvalitet.	☐		Exempelvis: - Anläggningen är tillgänglig för människor med särskilda behov - Anläggningen strävar efter jämställdhet och jämlikhet vid rekrytering och tillsättande av ledande positioner inom företaget - Aktiviteter (inklusive pool och spa) följer den standard som lagen kräver gällande vattenkvalitet, hälsa och säkerhet - Kylar och kylsystem med CFC eller HCFC används inte - Värmerör är isolerade - Tobakslagen
1.2	Ledningen är involverad och har utsett en miljöansvarig från personalen. Den miljöansvariga fungerar som kontaktperson för Green Key Åland.	☐		Fyll i under kontaktuppgifter.
1.3	Verksamheten har en hållbarhetspolicy som de presenterar i ansökan.	☐		Dokument bifogas i ansökan. Policyn rör exempelvis om miljö, hälsa, säkerhet, arbetsförhållanden, tillgänglighet och kvalitet.
1.4	Verksamheten har framställt en handlingsplan med miljömål och jobbar aktivt för förbättring.	☐		Dokument bifogas i ansökan.
1.5	All dokumentation gällande Green Key finns i en mapp, elektronisk eller fysisk, som är fullständig och tillgänglig då kontrollanten besöker anläggningen. Den miljöansvarige ser årligen över Green Key:s kriterier och ansvarar för att uppdatera miljöpärmarna vid behov.	☐		Miljöpärmarna är tillgängliga vid besök av kontrollant.
1.6	Restaurangen har ett aktivt samarbete med en eller flera regelbundna samarbetsparter/leverantörer.	☐		Restaurangen för dialog med samarbetsparten/leverantören om hållbarhetsarbete minst en gång per år.

	POÄNGKRITERIER			
1.7	<i>(P). Restaurangen mäter sina utsläpp av ekologiska fotavtryck genom att använda sig av ett erkänt mättningsverktyg för beräkning av växthusgaser.</i>	☐		<i>Information om verktyget och mätningen sparas i miljöpärm.</i>
1.8	<i>(P). Restaurangen stöttar aktiviteter med hållbarhetsfokus, som samhällsutveckling, miljö, utbildning och hälsa.</i>	☐		<i>Åtgärder:</i>
1.9	<i>(P). Restaurangen säljer, byter eller ställer inte ut utrotningshotade växter och djur eller historiska och arkeologiska fynd, med undantag för lagliga och etiskt korrekta utställningar.</i>	☐		
1.10	<i>(P). En handlingskodex för aktiviteter som ordnas i känsliga miljöer uppförs, i samarbete med sakkunniga i samhället.</i>	☐		<i>Åtgärder:</i>
1.11	<i>(P). Restaurangen köper produkter (både för egen användning och för återförsäljning) från lokala entreprenörer: 75 % av anskaffningarna är lokala produkter och lokalt hantverk.</i>	☐		
1.12	<i>(P). Material och inredning som inte längre används samlas in och doneras till välgörande ändamål. Donationerna görs med varsamhet för att försäkra att mottagaren kan gynnas av donationen en längre tid.</i>	☐		
1.13	<i>(P). Restaurangen har gjort ett Samhälleligt åtagande för hållbar utveckling.</i>	☐		<i>Information: http://www.ym.fi/sv-FI/Miljo/Hallbar_utveckling Åtagande: https://commitment2050.fi/</i>
2.	PERSONALMEDVERKAN		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
2.1	Verksamhetsledningen eller övrig ansvarig håller möten med personalen för att informera om och inspirera kring miljöarbetet.	☐		Protokoll från dessa möten sparas i miljöpärm.
2.2	Den miljöansvarige har möten med ledningen för att presentera verksamhetens utveckling på miljöområdet.	☐		Protokoll från dessa möten sparas i miljöpärm.
2.3	Den miljöansvarige och vid behov annan personal utbildas i miljö och hållbar utveckling (exempelvis genom att delta i Green Key:s kursverksamhet).	☐		Detta dokumenteras genom att:
2.4	Den miljöansvarige ser till att personalen är informerad om verksamhetens miljöarbete, samt att all personal kan informera gästerna om miljöarbetet.	☐		Ny personal informeras genom att:

2.5	Städpersonalen har informerats om vilka rutiner som gäller vid städning (gäller även anlitad städpersonal)	☐		Rutinerna skrivs ner och sparas i miljöpärmerna.
	POÄNGKRITERIER			
2.6	<i>(P). Användningen av miljövänliga transportsätt bland anställda uppmuntras.</i>	☐		
2.7	<i>(P). Ledningen uppmuntrar kreativ personal och miljöansvar. Detta sker exempelvis genom workshops, diskussioner, möjlighet för personalen att pröva sina idéer inom verksamheten och bejakande av initiativ.</i>	☐		Valfri typ av dokumentation i miljöpärmerna.
3.	INFORMATION TILL GÄSTERNA		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
3.1	Green Key-dekalen och diplommet ska vara väl synlig för gästerna (efter första certifieringen).	☐		Foto.
3.2	De anställda kan informera gästerna om restaurangens miljöarbete. Gästerna uppmuntras att delta i miljöarbetet.	☐		Miljöarbete kommuniceras genom: Gästerna uppmuntras genom att:
3.3	Informationsmaterial om Green Key är synligt och lättillgängligt för gästerna på restaurangen.	☐		Informationsmaterial finns här:
3.4	Informationsmaterial om Green Key är synligt och lättillgängligt för gästerna på restaurangens webbsida och på sociala medier.	☐		Print screen från hemsida i miljöpärmerna.
3.5	Servitörerna kan informera gästerna om miljömärkningen och uppdatera gäster om aktuella åtaganden kring restaurangens miljöarbete.	☐		
3.6	Servitörerna kan informera gästerna om den lokala kollektivtrafiken eller gång- och cykelalternativ.	☐		
3.7	Information om restaurangens initiativ för att spara vatten och energi är synligt för gästen.	☐		
	POÄNGKRITERIER			
3.8	<i>(P). Restaurangen ger gästerna möjlighet att utvärdera hållbarhetsarbetet (exempelvis med ett frågeformulär)</i>	☐		Dokument bifogas i miljöpärmerna.
3.9	<i>(P). Restaurangen informerar gästerna om de gynnsamma effekterna av ett strukturerat miljöarbete (minskat avfall, lokal mat osv).</i>	☐		Hur informeras gästerna?
3.10	<i>(P). Restaurangen har haft en marknadsföringskampanj med miljöfokus.</i>	☐		Spara material och definition av målgrupp i miljöpärmerna.

3.11	<i>(P). Kommunikation om miljöaspekter är en del av företagets kommunikationsplan och olika målgrupper inkluderas.</i>	☐		
3.12	<i>(P). Restaurangen har ett system för att belöna/uppmuntra gästernas bidrag till miljöarbetet.</i>	☐		Beskriv rutin/kampanj.
4.	HÅLLBARA AKTIVITETER		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
4.1	Information om närliggande parker, naturaktiviteter och naturskyddsområden finns tillgängligt för gästerna.	☐		Denna typ av information finns: Kommunikation sker:
4.2	Restaurangen kan informera gästerna om det närmaste stället där man kan hyra eller låna cyklar eller andra miljövänliga transportmedel för olika ändamål.	☐		Närmaste stället är:
	POÄNGKRITERIER			
4.3	<i>(P). Restaurangen erbjuder sina gäster aktiviteter med fokus på hållbar utveckling i eller runt anläggningen på egen hand eller tillsammans med samarbetspart, för företagsgäster, vuxna, familjer, unga eller barn.</i>	☐		Aktivitet:
4.4	<i>(P). Restaurangen informerar sina gäster om var närmaste Blue Flag-strand finns.</i>	☐		Information sker på följande sätt:
4.5	<i>(P). Restaurangen uppmuntrar gästerna att välja miljövänliga transportmedel.</i>	☐		
4.6	<i>(P). Restaurangen uppmuntrar gästerna att agera miljövänligt på arbetet/i hemmet.</i>	☐		Det sker på följande sätt:
4.7	<i>(P) Restaurangen informerar gästerna om lokala naturskolor, vandringsleder och andra miljöfostrande aktiviteter.</i>			
5.	VATTEN		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
5.1	Den totala vattenförbrukningen registreras minst en gång i månaden.	☐		Vattnet läses av så här ofta: Dokument om vattenförbrukning sparas i miljöpärmerna.
5.2	Nyinköpta toaletter är vattensnåla (max sex liter per spolning).	☐		
5.3	Personalen åtgärdar regelbundet droppande kranar och läckande toaletter.	☐		

5.4	Minst 75 % av kranarna har ett vattenflöde på mindre än åtta liter per minut.	☐		Vattenflödet är:
5.5	Urinoarer är snålspolande, sensorstyrda eller vattenfria.	☐		
5.6	Nyinköpta diskmaskiner förbrukar inte mer än 3,5 liter per korg och är energisnåla.	☐		
5.7	Intill diskmaskinen finns instruktioner på hur man sparar vatten och energi när man diskar.	☐		Dokumentet sparas i miljöparmen.
5.8	En fettavskiljare är installerad och i användning. Om restaurangen inte äger fastigheten och en fettavskiljare inte finns installerad tar restaurangen kontakt med fastighetsägaren för att informera om önskemålet på årlig basis.	☐		
5.9	Allt avloppsvatten renas enligt lokal lagstiftning.	☐		
	POÄNGKRITERIER			
5.10	<i>(P). Restaurangen installerar vattenfelsbrytare för att snabbt åtgärda läckage och underlätta felsökning.</i>	☐		
5.11	<i>(P). Separata vattenmätare installeras på områden med hög förbrukning.</i>	☐		
5.12	<i>(P). Nyinköpta disk- och tvättmaskiner är anpassade för storskaligt bruk.</i>	☐		<i>Inte maskiner som är anpassade för hemmet.</i>
5.13	<i>(P). Kranar i allmänna utrymmen är utrustade med sensor.</i>	☐		
5.14	<i>(P). Vattenflödet från kranar i allmänna utrymmen är 6 liter per minut eller mindre.</i>	☐		Vattenflödet är:
5.15	<i>(P). Toaletter i allmänna utrymmen är vattensnåla (max 6 liter per spolning).</i>	☐		
5.16	<i>(P). Restaurangen tar vara på värmen från använt varmvatten.</i>	☐		
5.17	<i>(P). Restaurangen har en vattenstation där gäster kan fylla på sina vattenflaskor.</i>	☐		
5.18	<i>(P). Nyinköpta toaletter är av dubbelspolningstyp; 3/6 liter.</i>	☐		<i>Antal nyinköpta toaletter:</i>

6.	STÄDNING, TVÄTT OCH HYGIEN		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
6.1	Nyinköpt rengörings- och tvättmedel är miljömärkt.	☐		Produkterna är miljömärkta med: (Exempelvis med Svanen eller EU-blomman).
6.2	Rengöringsmedel som innehåller klor används inte i den dagliga verksamheten utan enbart då det är nödvändigt av hygienskal eller enligt lag.	☐		
6.3	Toalett- och hushållspapper samt pappershanddukar är miljömärkta.	☐		Produkterna är miljömärkta med: (Exempelvis med svanen eller EU-blomman).
6.4	Personalen är informerad om doseringsanvisningarna på förpackningar till rengöringsmedel så att de används rätt.	☐		Personalen informeras på följande sätt:
	POÄNGKRITERIER			
6.5	<i>(P). Restaurangen använder miljömärka medel för hand- och maskindisk samt för tvätt. Detta gäller även för köpta tvättjänster.</i>	☐		<i>Produkterna är miljömärkta med:</i>
6.6	<i>(P). Restaurangen undviker doftspray och parfymerade medel i anslutning till tvätt och städning.</i>	☐		
6.7	<i>(P). Restaurangen använder sig av en lokal tvättservice för att minimera transporter.</i>	☐		
6.8	<i>(P). Mikrofiberdukar används vid städning för att spara på vatten och kemikalier.</i>	☐		
6.9	<i>(P). All tvål som ges åt gästerna och personalen är miljömärkt.</i>	☐		<i>Produkterna är miljömärkta med:</i>
7.	AVFALL		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
7.1	Restaurangen källsorterar i alla kategorier där återvinningsmöjligheter finns, åtminstone metall, glas, blandavfall, papper och komposterbart avfall.	☐		Följande kategorier av avfall sorteras:
7.2	Det källsorterade avfallet hämtas upp och hanteras enligt lagstiftning även då det lämnar restaurangen. Om ingen möjlighet till detta finns, se 7.3.	☐		

7.3	Om inte sophämtning sker ska restaurangen se till att avfallet blir säkert transporterat till närmsta återvinningscentral.	☐		
7.4	Instruktioner för källsortering och hantering av avfall finns lättillgängliga, och är lätta att förstå, för personal och gäster.	☐		Instruktioner och källsorteringsanvisningar sparas i miljöpärmerna.
7.5	Engångsartiklar får endast användas vid utomhusarrangemang och vid take-away. Engångsartiklarna är gjorda av återvinningsbart eller biologiskt nedbrytbart material. Gästerna informeras om att artiklarna är återvinningsbara och på evenemanget som artiklarna används finns tydligt utmärkta sorteringsmöjligheter för gästerna. Restaurangen försöker förenkla sorteringsmöjligheterna för gästerna, genom att till exempel enbart använda sig av biologiskt nedbrytbara artiklar, och efter evenemanget följs rutinerna upp och utvärderas.	☐		Engångsartiklar används endast vid dessa tillfällen: Typ av artiklar: Kan sorteras som följande:
7.6	Farligt avfall (som batterier och kemikalier) bör förvaras i separata kärl och sedan lämnas till närmaste återvinningscentral. Transporten ska uppfylla lagstiftning.	☐		
7.7	Eventuella miljöfarliga flytande kemikalier måste förvaras och transporteras så att de inte kan läcka och skada miljön. Transport av kemikalierna dokumenteras enligt lag.	☐		
7.8	Alla toaletter har en papperskorg.	☐		
7.9	Engångsförpackningar för smör, grädde och dylikt används inte	☐		
7.10	Tvål finns i utmatare för att minska användning av engångsartiklar.	☐		
	POÄNGKRITERIER			
7.11	<i>(P). Restaurangen registrerar mängden avfall och har en aktiv plan för att minska avfallet och/eller öka återanvändning.</i>	☐		<i>Plan:</i>
7.12	<i>(P). Elektroniskt avfall återvinns.</i>	☐		
7.13	<i>(P). Restaurangens textilier återvinns eller återanvänds.</i>	☐		
7.14	<i>(P). All personal har fått grundläggande information om sopsortering och återvinning.</i>	☐		
7.15	<i>(P). Restaurangen har ett avtal för hämtning av förpackningar och om möjligt även andra emballage. I samarbete med leverantören hittar restaurangen ett system för att återanvända förpackningar och emballage i den utsträckning som det är möjligt.</i>	☐		
7.16	<i>(P). Om restaurangen vid något tillfälle använder engångsartiklar är dessa biologiskt nedbrytbara.</i>	☐		

7.17	<i>(P). Komposterbart avfall komposteras eller transporteras till en anläggning för biogas</i>	☐		
8.	ENERGI		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
8.1	Energiförbrukningen registreras minst en gång i månaden.	☐		Dokument om energiförbrukning sparas i miljöpärmerna.
8.2	System för justering av värme och luftkonditionering ska anpassas under de tider som lokalen inte är i användning.	☐		Beskriv rutin:
8.3	Minst 75 % av glödlamporna är av lågenergityp. Övriga ljuskällor byts ut när möjligt.	☐		Andel lågenergilampor är:
8.4	Fettfilter i kökets ventilation rengörs regelbundet.	☐		Ange frekvens:
8.5	Ytorna på ventilationsanläggningens värmeväxlare ska rengöras regelbundet.	☐		Ange frekvens:
8.6	Ventilationssystemen kontrolleras minst en gång per år och nödvändiga reparationer utförs så att systemen är så energieffektiva som möjligt.	☐		Ange frekvens:
8.7	Om värmepumpar eller värmeväxlare finns kontrolleras de minst en gång per år och nödvändiga reparationer utförs så att systemen är så energieffektiva som möjligt.	☐		Ange frekvens:
8.8	Kyl, frys, och andra utrymmen för kall- och varmförvaring har intakta tätningslister.	☐		Kontrollerades senast:
8.9	Kylar och frysar avfrostar regelbundet.	☐		Ange frekvens:
8.10	Spisar och ugnar värms upp utgående från behov och står inte på i onödan.	☐		
8.11	Restaurangen har en fastslagen standardtemperatur för salen.	☐		Temperaturen är:
	POÄNGKRITERIER			
8.12	<i>(P). Belysningen utomhus minimeras och/eller styrs genom automatisk sensor.</i>	☐		
8.13	<i>(P). Alla fönster på restauranger som används året runt har isolering med treglasfönster.</i>	☐		
8.14	<i>(P). Restaurangen intygar att energieffektiv apparatur genomgående används (i kök, städ, kontor osv.)</i>	☐		
8.15	<i>(P). Minst vart femte år görs en översikt av energiåtgången med hjälp av en rådgivare.</i>	☐		

8.16	<i>(P). Värme från elektriska element eller annan typ av direktverkande el är inte tillåten. Borttaget från kriterierna september 2019 för samstämmighet med Green Key Finland.</i>	☐		
8.17	<i>(P). Restaurangen använder minst 50 % förnyelsebar energi.</i>	☐		
8.18	<i>(P). Restaurangen använder 100 % förnyelsebar energi.</i>	☐		
8.19	<i>(P). Restaurangen använder 100 % förnyelsebar energi och denna är hållbart producerad (är miljöcertifierad eller möter miljöcertifieringskriterier).</i>	☐		
8.20	<i>(P). Ventilationsanläggningen har en energioptimerad fläkt och en energibesparande motor.</i>	☐		
8.21	<i>(P). Separata el- och gasmätare installeras på för elförbrukningen strategiskt viktiga platser.</i>	☐		<i>Elmätare har installerats på följande platser:</i>
8.22	<i>(P). Värmeväxlare installeras för att ta hand om överskottsvärme från kylskåp, ventilationssystem etc.</i>	☐		
8.23	<i>(P). Restaurangen tillämpar högre krav än de nationella minimikraven gällande isolering vid nybyggnation och renovering.</i>	☐		
8.24	<i>(P). Datorer, skrivare och kopieringsapparater är inställda på energisparläge och stängs av automatiskt.</i>	☐		
8.25	<i>(P). Nyinköpta datorer, skrivare, kopieringsmaskiner och annan elektronisk utrustning är miljömärkta eller producerade av ett företag med ett miljöledningssystem.</i>	☐		
8.26	<i>(P). Spiskåpor är utrustade med infraröd fläktkontroll för energioptimering.</i>	☐		
8.27	<i>(P). Restaurangen använder sig av förnyelsebar energi till värme.</i>	☐		
8.28	<i>(P). Restaurangen använder sig av fjärrvärme om den till minst 75 % består av förnyelsebar energikällor (inte torv).</i>	☐		
8.29	<i>(P). Restaurangen har tagit ställning för det nationella energisparkontraktet för turism- och servicesektorn.</i>	☐		<i>Inkluderar årlig rapportering och ett allmänt mål att minska energikonsumtionen med 7,9 % till år 2025 (från 2017).</i>
8.30	<i>(P). Restaurangen använder sig enbart av LED-lampor.</i>	☐		
8.31	<i>(P). Rörelsedetektorer installeras på toaletter så att belysningen energieffektiviseras.</i>	☐		
8.32	<i>(P). Restaurangen har ett automatiskt system som säkrar att elektrisk utrustning</i>	☐		<i>System:</i>

	<i>stängs av då personalen lämnar restaurangen.</i>			
8.33	<i>(P). Restaurangen producerar och använder egen förnyelsebar energi.</i>	☐		<i>Typ av energi:</i>
8.34	<i>(P). Kaffeautomater är avstängda under perioder som de inte är i användning.</i>	☐		<i>Beskriv rutin:</i>
8.35	<i>(P). Restaurangen har en laddstation för elbilar.</i>	☐		
8.36	<i>(P). Restaurangen har ett samarbete med en biluthyrning som erbjuder elbilar eller ett taxibolag som kör med elbilar.</i>	☐		<i>Följande typ av samarbete har ingåtts:</i>
8.37	<i>(P). Minst 50% av restaurangens bilar är elbilar, hybrider eller drivs med biogas.</i>	☐		<i>Andelen bilar:</i>
8.38	<i>(P). Restaurangen har ett automatiskt system som gör att luftkonditioneringen stängs av då fönster öppnas.</i>	☐		
9.	LIVSMEDEL		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
9.1	När det är möjligt köper verksamheten ekologiskt märkt mat och fokuserar på att köpa in lokalproducerade produkter.	☐		Följande ekologiska och/eller lokalproducerade livsmedel serveras: (Minst 5 livsmedel). Dokument sparas i miljöpärm.
9.2	Andelen av inköpta miljömärkta eller lokalproducerade matvaror ska vara på samma nivå eller öka varje år. Om inte detta sker måste anledningen till detta kommuniceras till Green Key Åland.	☐		Uppföljning i miljöpärm.
9.3	Fisk och skaldjur som serveras kommer från hållbara bestånd och är inte fiskade genom speciellt miljöbelastande metoder (exempelvis genom bottentrålning). Ni serverar exempelvis lokal fisk från hållbara bestånd, utgå från WWF:s fiskeguide och/eller servera MSC-märkt fisk. Restaurangen känner till och kan redogöra för ursprunget på all fisk som serveras.	☐		Vi har tagit följande åtgärder för att försäkra oss om att fisken är från hållbara bestånd:
9.4	Restaurangen minskar aktivt användningen av nötkött, speciellt utländskt kött och kött från boskap som inte är frigående (sommartid) och inte utfodras med lokalt foder (vintertid). Restaurangen känner till och kan redogöra för ursprunget på allt kött som serveras.	☐		Följande åtgärder har tagits:
9.5	I restaurangen finns minst ett vegetariskt alternativ tillgängligt.	☐		
9.6	Restaurangen har ett system för att kommunicera ursprungsland på	☐		Informationen förmedlas på följande sätt:

	huvudingredienser samt vilka produkter som är ekologiska, lokala, rättvisemärkta eller miljömärkta. Kommunikationen sker muntligen, genom buffékort eller på menyn.			
9.7	Minst 85 % av rätterna tillagas från grunden i restaurangen istället för att använda hel- och halvfabrikat. Restaurangen strävar efter att minimera användningen av hel- och halvfabrikat.	☐		Följande hel- och halvfabrikat serveras: Dokument sparas i miljöpärm.
9.8	Restauranger med A-rättigheter har minst ett alternativ tillgängligt som är lokalproducerat och/eller ekologiskt i följande dryckeskategorier: Öl och vin.	☐		Märke/sort:
9.9	Restaurangen har minst ett alternativ tillgängligt som är lokalproducerat och/eller ekologiskt i följande dryckeskategorier: Läsk, kaffe, te och mjölk.	☐		Märke/sort:
9.10	Restaurangen erbjuder kranvatten framför flaskvatten.	☐		
	POÄNGKRITERIER			
9.11	<i>(P). Restauranger med A-rättigheter har minst ett alternativ tillgängligt som är lokalproducerat och/eller ekologiskt i följande dryckeskategorier: Cider, long drink eller starka drycker (exempelvis rom, brännvin, vodka eller gin).</i>	☐		Märke/sort:
9.12	<i>(P). I restaurangen serveras frukt och grönsaker med den nordiska säsongen som utgångspunkt.</i>	☐		Exempel på säsongsbetonade livsmedel som serveras: Dokument sparas i miljöpärm.
9.13	<i>(P). Restaurangen informerar om lokala livsmedelsproducenter.</i>	☐		Informationen sker på följande sätt:
9.14	<i>(P). Restaurangen lyfter fram vegetarisk kost under en dag varje år (till exempel World Vegetarian Day 1.10).</i>	☐		
9.15	<i>(P). Ett veganskt alternativ finns tillgängligt.</i>	☐		
9.16	<i>(P). Restaurangen registrerar mängden matsvinn och tar initiativ för att minska mängden. Alla i kök och servering är bekanta med initiativen.</i>	☐		Mängd matsvinn: Följande åtgärder tillämpas:
9.17	<i>(P). Gästerna involveras i strävan mot ett minskat matsvinn.</i>	☐		Genom att exempelvis erbjuda doggy bag för överbliven mat. Rutin:
9.18	<i>(P). Restaurangen har en köksträdgård.</i>	☐		
9.19	<i>(P). Restaurangens köksträdgård har en kompost. Jorden från komposten används i trädgården.</i>	☐		

9.20	(P). Om importerade livsmedel från länder utanför EU används har dessa godkänd ekologisk märkning.	☐		Dessa livsmedel används:
9.21	(P) Restaurangen känner till och kan redogöra för ursprunget för alla förädlade kött- och fiskprodukter.	☐		
10.	INOMHUSMILJÖ		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
10.1	När verksamheten gör omfattande ändringar inomhus (ombyggnad, renovering, byte av inredning osv.) tas största möjliga hänsyn till miljövänligt material samt inomhusklimat.	☐		
	POÄNGKRITERIER			
10.2	(P). Verksamheten har en personalpolicy vad gäller rökning under arbetstid.	☐		Policy:
10.3	(P). Restaurangen har under det senaste året köpt återanvända möbler.	☐		
10.4	(P). Restaurangen har under det senaste året återanvänt/reparerat/upcyclat möbler istället för att köpa nya.	☐		
11.	TRÄDGÅRD, PARKER OCH PARKERINGSOMRÅDEN		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
11.1	Kemiska bekämpningsmedel och gödsel får endast användas om det inte finns någon ekologisk eller naturlig motsvarighet.	☐		Verksamheten använder:
11.2	Nyligen inköpta gräsklippare ska vara elektriska, använda blyfri bensin, ha katalysator, ha en miljömärkning eller vara manuellt drivna.	☐		
11.3	Blommor och trädgården skall vattnas tidig morgon eller efter solnedgången, gärna med droppbevattning.	☐		Verksamheten bevattnar:
	POÄNGKRITERIER			
11.4	(P). Trädgårdsavfall komposteras.	☐		
11.5	(P). Regnvatten samlas och används för bevattning av blommor och trädgård.	☐		

11.6	<i>(P). När nya grönområden planteras föredras inhemska eller endemiska arter.</i>	☐		
11.7	<i>(P). Oljan som används i trädgårdsutrustning är biologiskt nedbrytbar.</i>	☐		
11.8	<i>(P). Restaurangen diskuterar miljöarbete med sina samarbetspartners inom transport (buss, taxi och tjänsteleverantörer av upplevelser som använder sig av fordon osv.) minst en gång per år.</i>	☐		<i>Följande samarbetspartners har diskussioner förts med:</i>
12.	ADMINISTRATION		Ej relevant, orsak	Beskrivning
	OBLIGATORISKA KRITERIER			
12.1	Alla personalutrymmen måste uppfylla samma kriterier som utrymmen avsedda för gäster.	☐		
12.2	Verksamhetens papper för kopiering och övrigt förbrukningsmaterial (som broschyrer och annat tryckt material) har en miljömärkning eller är producerade av ett företag med ett miljöledningssystem.	☐		Produkterna är miljömärkta med: (Exempelvis med svanen eller EU-blomman). Företaget arbetar med följande miljöledningssystem:
12.3	Andra näringsidkare som har sina verksamheter belägna i anslutning till restaurangens lokaler informeras om anläggningens Green Key märkning och miljöarbete samt uppmuntras att driva sina verksamheter i enlighet med Green Key-andan.	☐		Följande verksamheter finns i restaurangens lokaler:
	POÄNGKRITERIER			
12.4	<i>(P). Restaurangen tar initiativ för att minska pappersanvändningen i sal, kontor och mötesrum.</i>	☐		<i>Följande initiativ är tagits:</i>
12.5	<i>(P). Restaurangen informerar leverantörer om sina miljöåtaganden och uppmuntrar leverantörer att följa grunderna i Green Key-kriterierna.</i>	☐		<i>Följande leverantörer har informerats:</i>
12.6	<i>(P). Restaurangen informerar alla evenemangs- och servicepartners om sitt miljöarbete och uppmuntrar parterna att inkludera dessa principer i sitt eget arbete och de tjänster som erbjuds till anläggningen och anläggningens gäster.</i>	☐		<i>Följande partners har informerats: Åtgärder:</i>
12.7	<i>(P). Restaurangen försäkrar sig om att leverantörerna är miljömärkta, har en miljöpolicy och/eller på andra sätt gynnar hållbar utveckling.</i>	☐		<i>Följande leverantörer har undersökts: Miljömärkta leverantörer:</i>
12.8	<i>(P). Sällanköpsvaror har en miljömärkning eller är producerat av ett företag med ett miljöledningssystem.</i>	☐		<i>Följande produkter har köpts in: Från följande leverantörer:</i>

12.9	<i>(P). Inköpen av engångsprodukter mäts, följs upp och restaurangen försöker aktivt att minska användningen och inköpen av dessa.</i>	☐	<i>Följande åtgärder har tagits för att minska användningen:</i>
------	--	--------------------------	--

Avtal mellan ansökande anläggning och Green Key Åland

I samband med den årliga ansökan ska den ansökande anläggningen samt Green Key Åland underteckna det här avtalet. Den här versionen av avtalet ersätter eventuella tidigare versioner.

Tillgänglig information om Green Key

- Den ansökande anläggningen bekräftar att den har haft tillgång till, tagit del av samt förstått Green Key-kriterierna samt tillhörande handbok.
- Den ansökande anläggningen bekräftar att den har haft tillgång till, tagit del av samt förstått information om ansökningsprocessen för Green Key-certifiering.
- Den ansökande anläggningen bekräftar att den har haft tillgång till, tagit del av samt förstått informationen om avgifterna för Green Key för den aktuella perioden.

Alla aktuella dokument för Green Key Åland finns på <https://www.natur.ax/green-key-0>. Motsvarande dokument för Green Key International finns på <http://www.greenkey.global>.

Den ansökande anläggningens ansvar

- Den ansökande anläggningen intygar att information som lämnas i samband med ansökan är riktig samt att anläggningen kommer att betala avgiften för certifiering.
- Den ansökande anläggningen tillåter ett planerat kontrollbesök av Green Key samt tillhandahålla all nödvändig information inför besöket.
- Den ansökande anläggningen godkänner oanmälda kontrollbesök av Green Key.
- Den ansökande anläggningen försäkrar att man kommer att följa Green Key-kriterierna under certifieringsperioden.
- Den ansökande anläggningen försäkrar att man kommer att meddela den programansvariga om eventuella förändringar som påverkar Green Key-certifieringen inom tio dagar.
- Den ansökande anläggningen försäkrar att den kommer att samla in och informera Green Key om eventuella klagomål i förhållande till Green Key.
- Den ansökande anläggningen försäkrar att den kommer att informera Green Key Åland ifall anläggningens kontaktperson byts eller kontaktuppgifterna ändras. Anläggningen bör meddela Green Key om detta inom 30 dagar efter att det har inträffat.
- Den ansökande anläggningen kan bestämma att avsluta sin Green Key-certifiering när som helst under perioden. Den programansvarige bör dock informeras om detta skriftligen åtminstone 30 dagar på förhand. Avgifterna för den återstående perioden återbetalas inte.

- Om den ansökande anläggningen väljer att avsluta sin certifiering ska alla referenser till Green Key tas bort.

Green Keys ansvar

- Green Key kommer att genomföra en effektiv och oberoende behandling av ansökan.
- Green Key kommer att informera om eventuella förändringar i Green Keys kriterier eller handböcker. Även annan relevant information kommer att skickas till den ansökande anläggningen.
- Ansökningarna behandlas konfidentiellt. Det är även konfidentiellt vilka anläggningar som har ansökt om certifiering.
- Green Key samlar kontaktuppgifterna till de certifierade anläggningarna. Den ansökande anläggningen kan när som helst få information om vilka kontaktuppgifter Green Key har till den aktuella anläggningen. Kontaktuppgifterna används endast för att informera om Green Key programmet. Två år efter att en anläggning inte längre är certifierad raderas dessa kontaktuppgifter.
- Green Key informerar om de certifierade anläggningarna både på sin lokala och sin nationella hemsida. Informationen skickas även till Green Keys samarbetspartners.
- Green Key publicerar inte någon känslig information om enskilda anläggningar utan tillåtelse från den berörda anläggningen.
- Green Key har rätt att avbryta certifieringen ifall anläggningen inte följer Green Keys kriterier.

Undertecknande av avtalet

Den ansökande anläggningen

Anläggningens namn: _____
Verksamhetsansvarig: _____
Undertecknare: _____
E-mailadress: _____
Ort och datum: _____
Underskrift: _____

Green Key Åland

Undertecknare: _____
E-mailadress: _____
Ort och datum: _____
Underskrift: _____